

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), (jud. I. Chirtoacă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

Î N C H E I E R E

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lilia Grigorovscaia împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Lilia Grigorovscaia și de către Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani),

c o n s t a ț ă :

La 27 octombrie 2017, Lilia Grigorovscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea pretențiilor a invocat că, la 28 noiembrie 2014, a înaintat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale, sector Botanica, o cerere prin care a solicitat prelungirea acordării indemnizației de maternitate care i-a fost achitată în perioada anterioară.

A remarcat că prin decizia din procesul verbal nr. 1603 din 28 noiembrie 2014, a fost refuzată stabilirea indemnizației de maternitate solicitată, pe care a contestat-o în instanța de judecată. În acest sens, a indicat că în cadrul examinării cauzei date de către instanțele naționale, a fost asistată de către avocatul Vitalie Ciuchitu cu care a încheiat contractul de asistență nr. 760/15 din 06 mai 2015.

Cauza civilă intentată la cererea reclamantei către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei din procesul-verbal 1603 din 28

noiembrie 2014, s-a examinat în toate cele trei instanțe ierarhice, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2017, a fost restituit recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău. Totodată, a mai menționat că în cadrul acestei cauze s-a examinat și acțiunea reconvențională înaintată de către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la încasarea sumei de 32 570,45 lei, care a fost respinsă ca nefondată.

Astfel, reieșind din contractul de asistență juridică și volumul de muncă acordat de avocat, reclamanta a suportat cheltuieli judiciare de asistență juridică în mărime de 12 000 lei.

În viziunea reclamantei cheltuielile de asistență juridică, prin prisma prevederilor art. 14 alin. (2) al Codului civil, reprezintă prejudiciu suportat pentru a preveni lezarea dreptului său în cadrul procesului civil. Totodată, în conformitate cu prevederile art.94 și 96 Cod de procedură civilă, pârâtul fiind partea care a pierdut procesul menționat este obligat să achite o recompensă pentru cheltuielile suportate de către reclamantă în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice.

În fața instanței reclamanta a solicitat încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale a sumei 12 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate pe marginea procesului civil.

Prin hotărârea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul Lilei Grigorovscaia, suma de 8000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de către Lilia Grigorovscaia și de către Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut în hotărârile sale că, în cazul în care partea la un proces nu a solicitat în același proces încasarea cheltuielilor de judecată, ea nu este degrevată de dreptul de a înainta o acțiune separată. Totuși, potrivit ordinilor de încasare a numerarului, reclamanta a achitat în contul Biroului Asociați de Avocați „Panțîru și Partenerii” suma de 8 000 lei, care și urmează a fi încasată de la partea care a pierdut procesul, la caz Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 04 februarie 2020 (prin oficiul poștal), Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei a

interpretat în mod eronat legea.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului

înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru